

ΘΥΜΑΜΑΙ ΞΑΝΑ ΚΑΙ

ΜΑΘΑΙΝΩ ΠΟΛΥ ΚΑΛΑ ΤΟΥΣ ΠΙΟ ΚΑΤΩ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ.

- ❖ Τα ουδέτερα ουσιαστικά που τελειώνουν σε –ο γράφονται με **όμικρον(ο)**
π.χ. το βιβλίο, το θρανίο, το γραφείο.
- ❖ Τα ουδέτερα ουσιαστικά που τελειώνουν σε –ι γράφονται με **γιώτα(ι)**.
π.χ. το μολύβι, το σκυλί, το παιδί.
Εξαιρέσεις: κάποια ουσιαστικά γράφονται με **ύψιλον(υ)**
π.χ. δάκρυ, βράδυ, δίχτυ, στάχυ, δόρυ και οξύ.
- ❖ Τα ρήματα που τελειώνουν σε –ίζω γράφονται με **γιώτα (ι)**.
π.χ. καθαρίζω, μυρίζω
Το **ι** υπάρχει σε όλες τις λέξεις της οικογένειας π.χ. ποτίζω-πότισμα
Προσοχή όμως σε κάποια ρήματα που αποτελούν εξαίρεση: δακρύζω, δανείζω, αθροίζω.
- ❖ Τα ρήματα που τελειώνουν σε –ώνω γράφονται με **ωμέγα**. Όπως μαλώνω, διπλώνω, ξαπλώνω.

❖ Το τελικό – ν

(Α) Το τελικό –ν διατηρείται:

1. Όταν η ακόλουθη λέξη αρχίζει από ένα **φωνήεν** (α,ε,ο,ω,ι,η,υ,ει,οι,αι,ου)
π.χ. την αυγή, δεν είδα, μην ακούς
2. Όταν η ακόλουθη λέξη αρχίζει από τα: **κ,π,τ,μπ,ντ,γκ,τζ,τσ**
π.χ. την τέχνη, την πάνα, δεν μπορώ, την τζαμαρία,
3. Όταν η ακόλουθη λέξη αρχίζει από διπλό φωνήεν **ξ ή ψ**
π.χ. τον ψαρά, τον ξάδερφο, μην ψάχνεις, δεν ξέρω
4. Όταν ακολουθεί λέξη που είναι σε γένος αρσενικό

(Β) Το τελικό –ν χάνεται:

1. Όταν η ακόλουθη λέξη αρχίζει από τα : **β,γ,δ,ζ,θ,λ,μ,ν,ρ,σ,φ,χ**
π.χ. τη ζωή, τη θεία, το μηχανήμα, δε ρωτώ

❖ Πότε το « ή , πού και πώς » παίρνουν τόνο:

- A) Η λέξη **ή**, όταν πρέπει να διαλέξουμε ανάμεσα σε δύο ή περισσότερα πράγματα.
π.χ. Θα φάω μήλο **ή** μπανάνα.
- B) Οι λέξεις **πού** και **πώς** όταν βρίσκονται σε ευθεία ερώτηση.
π.χ. **Πού** θα πας το βράδυ;
- Γ) Οι λέξεις **πού** και **πώς** όταν βρίσκονται σε πλάγια ερώτηση.
π.χ. Θέλω να μου πεις **πού** είσαι.

